നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം. ഇത് ഭാരതസർക്കാർ സ്ഥാപനമായ എ.ഐ.സി.ടി.ഇ. യുടെ "അനുവാദിനി" എന്ന നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിൻറെ സഹായത്തോടെയും കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റിൻറെ സാധൂകരണത്തോടെയും തർജ്ജമ നടത്തിയിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിൻറെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിൻറെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

[2024] 8 S.C.R. 830 : 2024 INSC 630

കെ. അറുമുഗം

v.

യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയും മറ്റുള്ളവരും മുതലായവർ.

(സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ 2024 ലെ 2842-2848)

2024 ഓഗസ്റ്റ് 08

[ജസ്റ്റിസ് ബി.വി. നാഗരത്ന*, ജസ്റ്റിസ് നോങ്മീകാപം കോടീശ്വർ സിംഗ്]

പരിഗണനാ വിഷയം

അപ്പീൽവാദി-നികുതിദായകർ ജില്ലാ ഭാഗ്യക്കുറി ഓഫീസുകളിൽ നിന്ന് കേരള സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറികളും മറ്റ് സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറികളും രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പ്രൊമോട്ടർമാരിൽ നിന്ന് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ വാങ്ങി. അപ്പീൽവാദി പിന്നീട് അവ ചില്ലറ വ്യാപാരികൾക്ക് പൂർണ്ണ വിൽപ്പന അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിറ്റു. അപ്പീൽവാദി-നികുതിദായകരുടെ പ്രവർത്തനത്തിൽ 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65 (105)

---

* രചയിതാവ്

(zzb) വകുപ്പിന്റെയും 65 (19) (ii) വകുപ്പിന്റെയും പരിധിയിലുള്ള സേവന നികുതി ബാധകമാകുമോ.

തലക്കുറിപ്പുകൾ

ധനകാര്യ നിയമം, 1994– വകുപ്പ് 65 (19) (ii), വകുപ്പ് 65 (105) (zzb) – 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായി 'വാണിജ്യ സഹായ സേവനം' എന്ന തലക്കെട്ടിന് കീഴിൽ രജിസ്ട്രേഷൻ നേടാനും സേവന നികുതി അടയ്ക്കാനും അപ്പീൽവാദിയോട് സേവന നികുതി റേഞ്ചിലെ കേന്ദ്ര എക്സൈസ് സൂപ്രണ്ട് നിർദ്ദേശിച്ചു. കൃത്യതഃ

തീരുമാനം: ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളെ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശമായി കണക്കാക്കാമെന്ന് സൺറൈസ് അസോസിയേറ്റ്സ് കേസിൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നു – 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65–ാം വകുപ്പിലെ ഖണ്ഡം (19) വായിക്കുകയും അത് വിശകലനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, ഒരു വാണിജ്യ സഹായ സേവനത്തിന്റെ നികുതി (i) ക്ലയന്റ് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതോ നൽകുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ ഉപഭോക്താവിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതോ ആയ ചരക്കുകളുടെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം അല്ലെങ്കിൽ വിൽപ്പന എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും സേവനവും (ii) ക്ലയന്റ് നൽകുന്ന സേവനത്തിന്റെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് വ്യക്തമാണ്. 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65–ാം വകുപ്പിലെ ഖണ്ഡം (50) ലും ചരക്കുകളുടെ നിർവചനം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്, ഇത് 1930 ലെ ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമത്തിലെ 2 –ാം വകുപ്പിലെ ഖണ്ഡം (7) നെ പരാമർശിക്കുന്നു – ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമത്തിന് കീഴിലുള്ള "ചരക്ക്" എന്ന പ്രയോഗം വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളെയും പണത്തേയും വ്യക്തമായി ഒഴിവാക്കുന്നു. അതിനാൽ, 1930 ലെ ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമത്തിലെ 2–ാം വകുപ്പിലെ ഖണ്ഡം (7) പ്രകാരം ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ ചരക്ക് എന്ന പ്രയോഗത്തിനുള്ളിൽ വരില്ല, അവ 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65–ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം (50) ന്റെ പരിധിയിലും വ്യാപ്തിയിലും വരില്ല–അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ, അവ 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65–ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം (19) (i) ന്റെ പരിധിയിലും വ്യാപ്തിയിലും വരില്ല – ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശമായതിനാലും 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65–ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം (19) ലെ ഉപഖണ്ഡം (i) ന്റെ അർത്ഥത്തിൽ ചരക്കുകളല്ലാത്തതിനാലും, മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥയുടെ പരിധിയിൽ നിന്ന് അവ വ്യക്തമായി ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടും – 65–ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം 19 (ii) പ്രകാരം 16.05.2008 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്ന രീതിയിൽ കൂട്ടിച്ചേർത്ത വിശദീകരണത്തെ

സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റ് വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശമാണ് മറിച്ച് ചരക്കല്ല. അതിനാൽ 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65 –ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം 19 ലെ ഉപ ഖണ്ഡം (i) ന്റെ പരിധിക്ക് പുറത്താണ്, 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65 – ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം 19 ലെ ഉപഖണ്ഡം (ii) ലെ വിശദീകരണത്തിൽ ഇത് ഭാഗ്യക്കുറിയായി ഉൾപ്പെടുത്താൻ കഴിയില്ല. – അപ്പീൽവാദി(കൾ)–നികുതിദായകൻ (കൾ) ഇവിടെ നടത്തിയ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ വിശദീകരണത്തിന്റെ ഒരു ലളിതമായ വായനയിൽ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രൊമോട്ടർമാരിൽ നിന്നോ ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് ഭാഗ്യക്കുറികളിൽ നിന്നോ ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ നേരിട്ട് വാങ്ങുന്നത് ക്ലയന്റ് നൽകുന്ന സേവനത്തിന്റെ അതായത് ഭാഗ്യക്കുറി നടത്തുന്ന സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു സേവനമല്ലെന്ന് വ്യക്തമാകും. – വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളുടെ മേഖലയിൽ ഒരു സംസ്ഥാനമോ മറ്റേതെങ്കിലും സ്ഥാപനമോ നടത്തുന്ന വരുമാനദായകമായ ഒരു പ്രവർത്തനമാണ് ഭാഗ്യക്കുറി വ്യവസായം – ഈ വിശദീകരണത്തിന് വകുപ്പിന്റെ പ്രധാന പാഠത്തെ മറികടക്കാൻ കഴിയില്ല, കാരണം സംശയങ്ങൾ നീക്കംചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ച വിശദീകരണം വാസ്തവത്തിൽ വാണിജ്യ സഹായ സേവനത്തെ നിർവചിക്കുന്ന പ്രധാന വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിരുദ്ധമാണ്, കൂടാതെ സൺറൈസ് അസോസിയേറ്റ്സ് കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിന് വിരുദ്ധവും 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65–ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം (50) കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ–ഈ വിശദീകരണം 01.07.2010 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്ന രീതിയിൽ ഒഴിവാക്കി– എന്നിരുന്നാലും, ഈ കേസുകൾ 01.07.2010 ന് മുമ്പുള്ള കാലയളവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് –അതിനാൽ, 65 –ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം (19) ലെ ഉപ ഖണ്ഡം (i) പ്രകാരമോ അല്ലെങ്കിൽ 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65–ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം 19 ലെ ഉപഖണ്ഡം (ii) ന്റെ വിശദീകരണത്തിന് കീഴിലോ, 16.05.2008 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം, അത് ഒഴിവാക്കുന്നതുവരെ, അത് ഒരു 'വാണിജ്യ സഹായ സേവനം' ആണെന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ക്ലയന്റ് നൽകുന്ന ചരക്കുകളുടെയോ സേവനങ്ങളുടെയോ വിൽപ്പനയുടെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം എന്നിവയുടെ മേൽ സേവന നികുതി ചുമത്താൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. [ഖണ്ഡിക 6.7,6.8,6.9,6.10]

ഉദ്ധരിച്ച കേസ് നിയമം

സൺറൈസ് അസ്സോസിയേറ്റ്സ് v. ഗവണ്മെന്റ് ഓഫ് എൻ സി റ്റി ഓഫ് ഡൽഹി **[2006] Supp. 1 SCR 421 : (2006) 5 SCC 603 – പിന്തുടർന്നു.**

നിയമ പട്ടിക

ധനകാര്യ നിയമം, 1994; ധനകാര്യ നിയമം, 2008; ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന; ഭാഗ്യക്കുറി നിയന്ത്രണ നിയമം, 1998; കേരള സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറികളും ഓൺലൈൻ ഭാഗ്യക്കുറികളും (നിയന്ത്രണ) നിയമങ്ങൾ, 2003; ഭാഗ്യക്കുറി നിയന്ത്രണ നിയമം, 1998; കേരള പേപ്പർ ഭാഗ്യക്കുറികൾക്കുള്ള നികുതി നിയമം, 2005; ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമം, 1930.

സൂചക വാക്കുകളുടെ പട്ടിക

ധനകാര്യ നിയമം, 1994 ലെ വകുപ്പ് 65 (19) (ii) ഉം വകുപ്പ് 65 (105) (zzb) ഉം; ധനകാര്യ നിയമം, 1994 ലെ വകുപ്പ് 65 ന്റെ ഖണ്ഡം (50); ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ; വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശം; വാണിജ്യ സഹായ സേവനം; സേവന നികുതി; നൽകിയ സേവനത്തിന്റെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം.

വ്യവഹാര പ്രാരംഭം

സിവിൽ അപ്പല്ലേറ്റ് അധികാരിത: സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ. 2842-2848 ഓഫ് 2012

കേരളാ ഹൈക്കോടതി, എറണാകുളം 2009 ലെ WPC No.25131 & 26123 & 2010 ലെ WPC No. 6263, 7618, 11585, 13443 & 29499 എന്നിവയിൽ 19.08.2011 ന് പ്രസ്താവിച്ച വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും.

കൂടെ

2012 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 2781, 2782, 2783, 2841, 2829-2840 & 2024 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 9993

കക്ഷികളുടെ പ്രാതിനിധ്യം

എ.എസ്.ജി. വിക്രംജിത് ബാനർജി., എസ്. ഗണേഷ്, ജോർജ്ജ് പൂന്തോട്ടം, അരിജിത് പ്രസാദ്, സീനിയർ. അഡ്വ., ബി. കൃഷ്ണ പ്രസാദ്, എം/എസ്. പരേഖ് & കോ, ഗൌതം നാരായൺ, ശ്രീമതി അസ്മിത സിംഗ്, അനിരുദ്ധ് ആനന്ദ്, തുഷാർ നായർ, ശ്രീമതി രോഹിണി മൂസ, മുകുന്ദ റാവു, നിപുൺ കത്യാൽ, അതുൽ ശങ്കർ വിനോദ്, ദിലീപ് പിള്ള,

കണ്ണൻ ഗോപാൽ വിനോദ്, എം. പി. വിനോദ്, ചിരാഗ് എം. മാധവ് റാവു, അർജ്ജൻ ഗാർഗ്, ആകാശ് നന്ദോലിയ, ശ്രീമതി സാഹ്ന ശ്രീവാസ്തവ, ശ്രീമതി കൃതി ഗുപ്ത, അരവിന്ദ് കുമാർ ശർമ, ശ്രീമതി ഉഷാ നന്ദിനി വി., ബിജു പി. രാമൻ, ജോൺ തോമസ് അറക്കൽ, നിഷ ബാഗ്ചി, ഗുരേന്ദ്ര ആനന്ദ്, മേരു സാഗർ സമന്തരായ്, അനിരുദ്ധ് ശർമ ഐ, ജി. എസ്. മാക്കെർ, മുകുന്ദ റാവു അംഗാര, രാഘവേന്ദ്ര കുമാർ, ആനന്ദ് കുമാർ ദുബെ, നിഷാന്ത് വർമ്മ, സിമന്ത കുമാർ, മനീഷ് പഥക്, ഹർഷ ശർമ, ദേവവ്രത് സിംഗ്, ജൈനേന്ദ്ര കുമാർ, വരുൺ സിംഗ്, സമീർ അഭ്യങ്കർ, കുശാഗ്ര അമൻ, ആകാശ് താക്കൂർ, രാഹുൽ കുമാർ, ആയുഷി ബൻസാൽ, എം/എസ്. അർപ്പതം അരുണ ആൻഡ് കോ, സി. കെ. ശശി, മീനാ കെ പൌലോസ്, ശ്രീമതി അനുപ്രിയ എന്നീ അഭിഭാഷകർ കക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി.

സുപ്രീം കോടതിയുടെ വിധിന്യായം/ഉത്തരവ്

വിധിന്യായം

ജസ്റ്റിസ് നാഗരത്ന.

SLP (Civil) No.21584 of 2012 ന് അനുമതി നൽകി.

2. യഥാക്രമം 03.07.2010,19.08.2011 തീയതികളിൽ സിക്കിം, കേരള ഹൈക്കോടതികളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായങ്ങൾക്കെതിരെയാണ് ഈ അപ്പീലുകൾ സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.

3. *കെ. അറുമുഗം v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ, 2012 ലെ C.A. No. 2842-2848* എന്ന കേസിലെ വസ്തുതകൾ ഇപ്രകാരമാണ്. അപ്പീൽവാദി തിരുവനന്തപുരത്തെ സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറി ഡയറക്ടറേറ്റിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പ്രൊമോട്ടർമാരിൽ നിന്ന് ജില്ലാ ഭാഗ്യക്കുറി ഓഫീസുകളിൽ നിന്നും ഡിസ്കൌണ്ട് നിരക്കിൽ കേരള സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറികളും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഭാഗ്യക്കുറികളും വാങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നും വസ്തുതകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഈ വാങ്ങൽ ഒരു സമ്പൂർണ്ണ വിൽപ്പന അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് നടത്തിയതെന്ന് അപ്പീൽവാദി വാദിക്കുന്നു, അതായത്, അവർ എല്ലാ ടിക്കറ്റുകളും റിട്ടേൺ പോളിസി ഇല്ലാതെ ("എല്ലാം വിറ്റ") മൊത്തത്തിൽ വാങ്ങുകയും പിന്നീട് ചില്ലറ വ്യാപാരികൾക്ക് വിൽക്കുകയും ചെയ്തു. ചില്ലറ വിൽപ്പനക്കാരിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന തുകയും സംസ്ഥാന സർക്കാരിനോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പ്രൊമോട്ടർമാർക്കോ നൽകുന്ന തുകയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തിൽ നിന്നാണ് ലാഭം നേടിയത്. ഭാഗ്യക്കുറി നിയന്ത്രണ നിയമം, 1998 ലെ വകുപ്പ് 12 (3), കേരള പേപ്പർ

ഭാഗ്യക്കുറികൾക്കുള്ള നികുതി നിയമം, 2005 എന്നിവ പ്രകാരം രൂപീകരിച്ച കേരള സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറിയും ഓൺലൈൻ ഭാഗ്യക്കുറിയും (നിയന്ത്രണം) ചട്ടങ്ങൾ 2003 പ്രകാരമാണ് കേരളത്തിലെ ഭാഗ്യക്കുറികളുടെ വിൽപ്പന നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്നത്.

3.1 കേന്ദ്ര എക്സൈസ് സൂപ്രണ്ട്, സർവീസ് ടാക്സ് റേഞ്ച്, പാലക്കാട് ഡിവിഷൻ, മേട്ടുപ്പാളയം സ്ട്രീറ്റ്, പാലക്കാട്-1, കേരളം, 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായി 'വാണിജ്യ സഹായ സേവനം' എന്ന തലക്കെട്ടിൽ രജിസ്ട്രേഷൻ നേടാനും സേവന നികുതി അടയ്ക്കാനും അപ്പീൽവാദിയോട് നിർദ്ദേശിച്ചു. തുടർന്ന്, 2003 മുതൽ അപ്പീൽവാദികൾ ഭാഗ്യക്കുറി വാങ്ങിയതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ട് സെൻട്രൽ എക്സൈസ് അസിസ്റ്റന്റ് കമ്മീഷണർ അപ്പീൽവാദികൾക്ക് നോട്ടീസ് നൽകി. ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ തിരച്ചിൽ നടത്തുകയും ഹാർഡ് ഡിസ്കുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വസ്തുക്കൾ പിടിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

3.2 തത്ഫലമായി, 1994-ലെ ധനകാര്യനിയമത്തിലെ 65 (19) (ii)-ാം വകുപ്പിൽ ചേർത്ത വിശദീകരണത്തിൻറെ ഭരണഘടനാ സാധുതയെയും അതിനനുസൃതമായി സ്വീകരിച്ച എല്ലാ തുടർനടപടികളെയും ചോദ്യം ചെയ്ത് അപ്പീൽവാദി കേരള ഹൈക്കോടതിയെ സമീപിച്ചു. വാങ്ങൽ വിലയും ടിക്കറ്റുകളുടെ മുഖവിലയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തിൽ നിന്നുള്ള ലാഭം പ്രസക്തമായ വകുപ്പിന് കീഴിൽ നികുതി ചുമത്താവുന്ന സേവനമല്ലെന്ന് അപ്പീൽക്കാരൻ വാദിച്ചു. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ 'നികുതി അടയ്ക്കാവുന്ന സേവനം' അല്ലെന്ന് വാദിച്ചു. 2008-ൽ ചേർത്ത വിശദീകരണം പ്രധാന വ്യവസ്ഥയുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത ഒരു പുതിയ ആശയം അവതരിപ്പിച്ചുവെന്നും ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ ചരക്കുകളല്ല, മറിച്ച് വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളാണെന്ന് വിധിച്ച സൺറൈസ് അസോസിയേറ്റ്സ് v. ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് എൻ സി റ്റി ഓഫ് ഡൽഹി (2006) 5 SCC 603 ("സൺറൈസ് അസോസിയേറ്റ്സ്") എന്ന കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു സേവന നികുതിയും ചുമത്താൻ കഴിയില്ലെന്നും സംയുക്തമായി വാദിച്ചു. എന്നാൽ, കേരള ഹൈക്കോടതി 19.08.2011 ന് ഹർജികൾ തള്ളി. മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിയിൽ അസ്വസ്ഥരായി നിലവിലെ അപ്പീലുകൾ നൽകി.

3.3 താഷി ഡെലെക് ഗെയിമിംഗ് സൊൽ. പ്രൈവറ്റ്. ലിമിറ്റഡ് ഉം മറ്റുള്ളവരും v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയും മറ്റുള്ളവരും C.A. No.2781 of 2012, എന്ന കേസിൽ 2008 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലൂടെ അവതരിപ്പിച്ച 16.05.2008 മുതൽ

പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്ന വകുപ്പ് 65 (19) (ii) ലെ വിശദീകരണത്തിന്റെ ഭരണഘടനാ സാധുതയെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന അപ്പീൽവാദിയുടെ റിട്ട് ഹർജി തള്ളിയ സിക്കിം ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിയെ അപ്പീൽവാദി ചോദ്യം ചെയ്തു. ഈ കേസിലെ അപ്പീൽവാദിയെ 24.08.2001 ന്, 1998 ലെ ഭാഗ്യക്കുറി റെഗുലേഷൻ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 4 (സി) പ്രകാരം, സിക്കിം സംസ്ഥാനം സംഘടിപ്പിച്ച ഓൺലൈൻ ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളുടെ വിൽപ്പനയ്ക്കായി സിക്കിം സംസ്ഥാനം നിയമപരമായ പ്രത്യേക വിപണന ഏജന്റായി നിയമിച്ചു. അപ്പീൽവാദിയും സിക്കിം സംസ്ഥാനവും തമ്മിലുള്ള കരാർ പ്രകാരം, അപ്പീൽവാദി പരമാവധി ചില്ലറ വിലയേക്കാൾ (എം.ആർ.പി) കുറഞ്ഞ വിലയ്ക്ക് ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് ഭാഗ്യക്കുറികളിൽ നിന്ന് ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ വൻതോതിൽ വാങ്ങി. അപ്പീൽവാദി പിന്നീട് ടിക്കറ്റുകൾ 1% മാർജിൻ ചേർത്ത് വിതരണക്കാർക്ക് വിറ്റു. അവർ ടിക്കറ്റുകൾ ചില്ലറ വ്യാപാരികൾക്ക് വിറ്റു, അവർ ആത്യന്തികമായി എം.ആർ.പി. യിൽ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് വിറ്റു.

3.4. 2008 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 (19) (ii) ലെ വിശദീകരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അപ്പീൽവാദി നൽകുന്ന സേവനം "വാണിജ്യ സഹായ സേവനം" എന്നതിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതിനാൽ "വാണിജ്യ സഹായ സേവനം" എന്ന വിഭാഗത്തിൽ സേവന നികുതി രജിസ്ട്രേഷൻ ആവശ്യപ്പെട്ട് ഒരു അപേക്ഷാ ഫോം ST-1 സമർപ്പിക്കാൻ അഭ്യർത്ഥിച്ച് 07.07.2009 തീയതിയുള്ള ഒരു കത്ത് അപ്പീൽവാദിക്ക് നൽകി, അതിനാൽ അപ്പീൽവാദി സേവന നികുതി അടയ്ക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥനാണ്.

07.07.2009-ലെ മേൽപ്പറഞ്ഞ ആശയവിനിമയത്തിൽ വിഷമിതനായി, ഹർജിക്കാരൻ 07.07.2009-ലെ കത്തിന്റെ ഭരണഘടനാ സാധുതയെയും 2008-ലെ ധനകാര്യ നിയമം കൂട്ടിച്ചേർത്ത വകുപ്പ് (19) (ii)-ലെ വിശദീകരണത്തെയും ചോദ്യം ചെയ്ത് ഗാംഗ്ടോക്കിലെ സിക്കിം ഹൈക്കോടതിയിൽ ഹർജിക്കാരൻ W.P.(C) No.21 of 2009 റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തു. 03.07.2010-ലെ വിധിന്യായത്തിലൂടെ, അപ്പീൽവാദി സമർപ്പിച്ച റിട്ട് ഹർജി സിക്കിം ഹൈക്കോടതി തള്ളി.

3.5 ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളുടെ വിൽപ്പന വാസ്തവത്തിൽ ഒരു സമ്പൂർണ്ണ വാങ്ങലാണെന്നും 2008 ലെ ധനകാര്യ നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്ത 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 (19) (ii) ലെ വിശദീകരണത്തിന് കീഴിൽ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം പോലെ സംസ്ഥാനത്തിന് നൽകുന്ന ഒരു സേവനവും ഉൾപ്പെടുന്നില്ലെന്നും അപ്പീൽവാദി വാദിച്ചു. കേരളം, സിക്കിം

സംസ്ഥാനങ്ങൾ, ഭൂട്ടാൻ സർക്കാർ എന്നിവർ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളാണ് പ്രധാനമായും വിറ്റത്.

3.6 മറുവശത്ത്, അപ്പീൽവാദികൾ ടിക്കറ്റുകൾ വിൽക്കുന്നതിനു പുറമേ, അപ്പീൽവാദിയും സിക്കിം സംസ്ഥാനവും തമ്മിൽ 24.08.2001,09.12.2003,18.11.2005 എന്നീ തീയതികളിൽ നടത്തിയ പരിഷ്കരണങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള കരാറിൽ നിന്നും വ്യക്തമാകുന്നത് പോലെ, ഭാഗ്യക്കുറികൾ വിപണനം ചെയ്യും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചും സംസ്ഥാനത്തിന് ഒരു സേവനം നൽകിയെന്ന് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വാദിച്ചു. ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ ലളിതമായി വിൽക്കുന്നതിൽ മാത്രമല്ല, വിപുലമായ സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നതിലും അപ്പീൽവാദി ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് വാദിച്ചു. ഇവിടെയുള്ള അപ്പീൽവാദി പരസ്യങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നും ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റിന്റെ രൂപകൽപ്പനയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അപ്പീൽവാദിയുമായി കൂടിയാലോചിക്കാറുണ്ടെന്നും ഭാഗ്യക്കുറി ക്രമീകരിക്കുകയും സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽ അഭിപ്രായം തേടാറുണ്ടെന്നും ഓൺലൈൻ ഭാഗ്യക്കുറി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനും വിപണനം ചെയ്യാനും അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നും പ്രതിവർഷം പത്ത് കോടി രൂപയുടെ മിനിമം ഉറപ്പുള്ള വരുമാനം സിക്കിം സംസ്ഥാനത്തിന് നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നും യൂണിയൻ വിശദീകരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

3.7 ഇവിടെയുള്ള അപ്പീൽവാദികൾ എല്ലാവരും ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ വാങ്ങുകയും വിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വാണിജ്യം നടത്തുന്നുണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുന്നത് പ്രസക്തമായിരിക്കും. ഭാഗ്യക്കുറികൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളിൽ നിന്ന് അവർ ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ വാങ്ങുകയും മറ്റ് വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലോ ഭാഗ്യക്കുറി വാണിജ്യം സംഘടിപ്പിച്ച സംസ്ഥാനങ്ങളിലോ സ്റ്റോക്കിസ്റ്റുകളും വിതരണക്കാരും വഴി വിൽക്കുകയും ചെയ്തു.

3.8 1994ലെ ധനകാര്യനിയമത്തിലെ 65 (19)–ാം വകുപ്പിന്റെ നിർവ്വചനത്തിൻ കീഴിൽ അപ്പീൽവാദി നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനം ഒരു വാണിജ്യ സഹായ സേവനമാണെന്നും അതിനാൽ സേവനനികുതി ഈടാക്കാവുന്നതാണെന്നും ചൂണ്ടിക്കാട്ടി കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് സേവനനികുതി ഈടാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ഹൈക്കോടതികളിൽ റിട്ട് ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്തുകൊണ്ട് നിലവിലെ അപ്പീൽവാദികൾ ഇതിനെ എതിർത്തു.

3.9 സിക്കിമിലെയും കേരളത്തിലെയും ഹൈക്കോടതികൾ ഈ അപ്പീൽവാദികൾക്കെതിരെ വിധി പ്രസ്താവിക്കുകയും വാണിജ്യ സഹായ സേവനം എന്ന പേരിൽ അവരുടെ പ്രവർത്തനത്തിന് സേവനനികുതി ഈടാക്കാമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ ആണ് ഈ അപ്പീലുകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

4. അപ്പീൽവാദിക്ക് വേണ്ടി മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ എസ്. ഗണേഷിനെയും മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ എ. ആർ. മാധവിനേയും മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ അരിജിത് പ്രസാദിനേയും എതിർകക്ഷി-യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ അഭിജ്ഞനായ അഭിഭാഷകനെയും ശ്രവിക്കുകയും രേഖകൾ പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്തു.

പരിഗണിക്കേണ്ട പോയിന്റുകൾ:

5. ഇരുപക്ഷത്തെയും കക്ഷികളുടെ അഭിജ്ഞരായ അഭിഭാഷകരെ ശ്രവിച്ച ശേഷം, താഴെപ്പറയുന്ന ചോദ്യങ്ങൾ നമ്മുടെ പരിഗണനയ്ക്കായി ഉയർന്നുവരുന്നു:

1. അപ്പീൽവാദികൾ-നികുതിദായകരുടെ പ്രവർത്തനത്തിന് 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 (105) (zzb) വകുപ്പ് 65 (19) (ii) എന്നിവയുടെ പരിധിക്കുള്ളിലുള്ള സേവന നികുതി ബാധകമാകുമോ? ഇല്ലെങ്കിൽ, അപ്പീൽവാദികൾക്ക് ലഭ്യമായ നിവൃത്തി(കൾ) എന്തൊക്കെയാണ്?

2. ഏന്ത് ഉത്തരവാണ് നൽകേണ്ടത്?

6. ഈ കേസുകളിലെ വിവാദങ്ങൾ നന്നായി മനസ്സിലാക്കുന്നതിന്, ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകളിലേക്കും 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളിലേക്കും (സേവന നികുതി ചുമത്തുന്ന, പ്രത്യേകിച്ച് വാണിജ്യ സഹായ സേവനത്തിന്) ശ്രദ്ധ തിരിക്കുന്നത് നന്നായിരിക്കും.

6.1 ഭരണഘടനയുടെ ഏഴാം പട്ടികയിലെ ലിസ്റ്റ് 1-യൂണിയൻ ലിസ്റ്റ്, ലിസ്റ്റ് 2-സ്റ്റേറ്റ് ലിസ്റ്റ്, ലിസ്റ്റ് 3-സമവർത്തി ലിസ്റ്റ് എന്നീ മൂന്ന് ലിസ്റ്റുകളുടെ രൂപത്തിൽ കേന്ദ്ര പാർലമെന്റും സംസ്ഥാന നിയമസഭകളും തമ്മിൽ വിഷയങ്ങൾ വിഭജിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 246. ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 246 താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും:

"246. പാർലമെന്റും സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളുടെ വിഷയം

(1) (2)-ഉം (3)-ഉം ഖണ്ഡങ്ങളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഏഴാം പട്ടികയിലെ (ഈ ഭരണഘടനയിൽ "യൂണിയൻ ലിസ്റ്റ്" എന്ന് പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള) ലിസ്റ്റ് 1-ൽ എണ്ണിപറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെന്റിനു അനന്യാധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) 3-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും പാർലമെൻറിനും, കൂടാതെ (11-ാം ഖണ്ഡത്തിന് വിധേയമായി ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലും ഏഴാം പട്ടികയിലെ (ഈ ഭരണഘടനയിൽ "സമവർത്തി ലിസ്റ്റ്" എന്നു പരാർശിച്ചിട്ടുള്ള ലിസ്റ്റ് III-ൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ ഏതും സംബന്ധിച്ച് നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

(3) (1) ഉം (2) ഉം ഖണ്ഡങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്, ഏഴാം പട്ടികയിലെ (ഈ ഭരണഘടനയിൽ "സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റ്" എന്ന് പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള) ലിസ്റ്റ് II-ൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച്, അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനത്തിനോ അതിന്റെ എതങ്കിലും ഭാഗത്തിനോ വേണ്ടി നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ അനന്യാധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(4) പാർലമെൻറിന് ഭാരതത്തിന്റെ ഭ്രപ്രദേശത്ത് [ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൽ] ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത ഏതങ്കിലും ഭാഗത്തിനുവേണ്ടി എന്തെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച്, അങ്ങനെയുള്ള വിഷയം സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു വിഷയമായിരുന്നാലും നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

6.2 അനുച്ഛേദം 248 നിയമനിർമ്മാണസഭകളുടെ അവശിഷ്ട അധികാരം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു, അത് താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിലാണ്:

248. നിയമനിർമ്മാണത്തിനുള്ള അവശേഷിക്കുന്ന അധികാരങ്ങൾ

(1) സമവർത്തി ലിസ്റ്റിലോ സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിലോ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും നിയമം നിർമ്മിക്കുവാൻ പാർലമെൻറിന് അനന്യാധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

(2) അങ്ങനെയുള്ള അധികാരം, ആ രണ്ടു ലിസ്റ്റുകളിൽ ഒന്നിലും എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഒരു നികുതി ചുമത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരവും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

ഈ ഘട്ടത്തിൽ തന്നെ, അത്തരം അധികാരം സമവർത്തി ലിസ്റ്റിലോ സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിലോ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും വിഷയത്തിൽ നിയമനിർമ്മാണം നടത്താൻ അവശേഷിക്കുന്ന അധികാരം പാർലമെന്റിനുണ്ടെന്ന് പരാമർശിക്കാവുന്നതാണ്.

6.3 ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 248 പ്രകാരവും എൻട്രി 97 ലിസ്റ്റ് 1 പ്രകാരവും ധനകാര്യ നിയമം, 1994 പാർലമെന്റ് പാസാക്കി. പ്രസ്തുത എൻട്രി ഇപ്രകാരമാണ്.

"97. ലിസ്റ്റ് II അല്ലെങ്കിൽ ലിസ്റ്റ് III ൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലാത്ത മറ്റേതെങ്കിലും കാര്യങ്ങൾ, ആ ലിസ്റ്റുകളിലൊന്നും പരാമർശിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും നികുതി ഉൾപ്പെടെ.

2003ലെ ഭരണഘടന (എൺപത്തിയെട്ടാം ഭേദഗതി) നിയമപ്രകാരം സേവന നികുതി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ലിസ്റ്റ് ഒന്നിന്റെ 92-സി എൻട്രി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നും എന്നാൽ അത് വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെടുകയുണ്ടായില്ലെന്നും 16.09.2016 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്ന തരത്തിൽ 2016ലെ ഭരണഘടന (നൂറ്റി ഒന്നാം ഭേദഗതി) നിയമപ്രകാരം ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നതും പരാമർശിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമം ഭരണഘടനയുടെ ഏഴാം പട്ടികയിലെ ലിസ്റ്റ് ഒന്നിന്റെ 97-ാം എൻട്രിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്ന് നാം നിരീക്ഷിക്കുന്നു. തുടർന്ന്, അതേ ഭരണഘടന (നൂറ്റിയൊന്നാം ഭേദഗതി) നിയമം, 2016 പ്രകാരം, ചരക്ക് സേവന നികുതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥയായി അനുച്ഛേദം 246 എ ചേർക്കുകയും ചെയ്തു.

6.4 പൂർത്തീകരണത്തിനായി, ലിസ്റ്റ് II ലെ 33,34 എന്നീ എൻട്രികളെ

പരാമർശിക്കുന്നതും പ്രസക്തമായിരിക്കും. ലിസ്റ്റ് II (സ്റ്റേറ്റ് ലിസ്റ്റ്) ലെ എൻട്രി 62 അക്കാലത്ത് ഉണ്ടായിരുന്നതുപോലെ, വിനോദം, ഉല്ലാസം, വാതുവയ്പ്പ്, ചൂതാട്ടം മുതലായവയ്ക്കുള്ള നികുതികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആഡംബര നികുതികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു. ഈ എൻട്രി പിന്നീട് 16.09.2016 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്ന രീതിയിൽ ഭേദഗതി ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും, ഈ അപ്പീലുകൾ 01.07.2010 ന് മുമ്പുള്ള കാലയളവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതിനാൽ ഭേദഗതി ചെയ്ത എൻട്രി ഉദ്ധരിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ലിസ്റ്റ് II ലെ എൻട്രികൾ 33 ഉം 34 ഉം റെഫറേറ്ററി എൻട്രികളാണ്. അവ ഇപ്രകാരമാണ്:

> "33. തിയേറ്ററുകളും നാടകീയ പ്രകടനങ്ങളും; ലിസ്റ്റ് I ലെ എൻട്രി 60 ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായ സിനിമാശാലകൾ; കായികം, വിനോദങ്ങൾ, ഉല്ലാസങ്ങൾ.
>
> 34. വാതുവയ്പ്പും ചൂതാട്ടവും ".

6.5. 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലേക്കും പ്രത്യേകിച്ച് സേവനനികുതി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന അഞ്ചാം അധ്യായത്തിലേക്കും മടങ്ങുമ്പോൾ, ഈ വിവാദത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിന് പ്രസക്തമായ ഇനിപ്പറയുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ ചുവടെ ചേർക്കാം:

> "65. **നിർവ്വചനങ്ങൾ**. –ഈ അധ്യായത്തിൽ, സന്ദർഭം മറ്റുവിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ.
>
> XXXX
>
> 65 (19) **"വാണിജ്യ സഹായ സേവനം"** എന്നാൽ
>
> (i) ക്ലയന്റ് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതോ നൽകുന്നതോ ആയ അല്ലെങ്കിൽ ഉപഭോക്താവിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതോ ആയ സാധനങ്ങളുടെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം അല്ലെങ്കിൽ വിൽപ്പന; അല്ലെങ്കിൽ
>
> (ii) ക്ലയന്റ് നൽകുന്ന സേവനത്തിന്റെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം; അല്ലെങ്കിൽ

വിശദീകരണം.– സംശയങ്ങൾ നീക്കംചെയ്യുന്നതിനായി, ഈ ഉപവകുപ്പിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിനായി, "ക്ലയന്റ് നൽകുന്ന സേവനത്തിന്റെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സേവനം", എന്നതിൽ ഭാഗ്യക്കുറി, ലോട്ടോ, ബിങ്കോ എന്നിവയുൾപ്പെടെ ഓൺലൈനിൽ നടത്തിയാലും ഇല്ലെങ്കിലും ക്ലയന്റ് ഏത് രൂപത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ ഏത് പേരിൽ വിളിച്ചാലും ക്ലയന്റ് സംഘടിപ്പിച്ചതോ നടത്തിയതോ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചതോ ആയ ഭാഗ്യ ഗെയിമുകളുടെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നൽകുന്ന ഏതെങ്കിലും സേവനവും ഉൾപ്പെടുന്നു;

(iii) ഉപഭോക്താവിന് വേണ്ടി നൽകുന്ന ഏതെങ്കിലും ഉപഭോക്തൃ പരിചരണ സേവനം; അല്ലെങ്കിൽ

(iv) ഉപഭോക്താവിന് ലഭിക്കുന്ന (ഇൻപുട്ടുകൾ) ചരക്കുകളുടെയോ സേവനങ്ങളുടെയോ സംഭരണം; അല്ലെങ്കിൽ

വിശദീകരണം.– സംശയങ്ങൾ നീക്കംചെയ്യുന്നതിന്, ഈ ഉപവകുപ്പിന്റെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾക്കായി, "ഇൻപുട്ടുകൾ" എന്നാൽ ക്ലയന്റ് ഉപയോഗിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള എല്ലാ ചരക്കുകളും സേവനങ്ങളും എന്നാണ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്;

(v) ഉപഭോക്താവിന് വേണ്ടിയോ അല്ലെങ്കിൽ ഉപഭോക്താവിന് പകരമായോ ചരക്കുകളുടെ ഉൽപ്പാദനം അല്ലെങ്കിൽ പ്രോസസ്സിംഗ്; അല്ലെങ്കിൽ

(vi) ഉപഭോക്താവിന് വേണ്ടി സേവനം നൽകുക; അല്ലെങ്കിൽ

(vii) ബില്ലിംഗ് പ്രശ്നം അല്ലെങ്കിൽ ചെക്കുകൾ ശേഖരിക്കൽ വീണ്ടെടുക്കൽ, പേയ്മെന്റുകൾ, അക്കൌണ്ടുകൾ, പണമടയ്ക്കൽ, ഇൻവെന്ററി മാനേജ്മെന്റ്, ഭാവി ഉപഭോക്താവിന്റെയോ വെണ്ടറുടെയോ വിലയിരുത്തലോ സൃഷ്ടിക്കലോ, പൊതുജന സമ്പർക്ക സേവനങ്ങൾ, മാനേജ്മെന്റ് അല്ലെങ്കിൽ മേൽനോട്ടം എന്നിവ പോലുള്ള (i) മുതൽ (vi) വരെയുള്ള ഉപവകുപ്പുകളിൽ വ്യക്തമാക്കിയ ഏതെങ്കിലും പ്രവർത്തനത്തിന് ആകസ്മികമോ സഹായമോ ആയ ഒരു സേവനം,

ഒരു കമ്മീഷൻ ഏജന്റ് എന്ന നിലയിലുള്ള സേവനങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നു. പക്ഷെ എക്സൈസ് തീരുവ ഈടാക്കാവുന്ന ചരക്കുകളുടെ "നിർമ്മാണത്തിന്"

തുല്യമായ ഒരു പ്രവർത്തനവും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ല.

XXXXX

വകുപ്പ് 65(50) "**ചരക്ക്**" എന്നതിന് ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമം, 1930 (1930 ലെ 3) 2 –ാം വകുപ്പിലെ ഖണ്ഡം (7) ൽ അർത്ഥം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

XXXX

വകുപ്പ് 66– സേവനനികുതി ചാർജ് – 65–ാം വകുപ്പിലെ (105)–ാം ഖണ്ഡത്തിലെ (a), (d), (e), (f), (g,) (h), (i), (j), (k), (l), (m), (n), (o), (p), (q), (r), (s), (t), (u), (v), (w), (x), (y), (z), (za), (zb), (zc), (zh), (zi), (zj), (zk),(zl), (zm), (zn), (zo), (zq), (zr), (zs), (zt), (zu), (zv), (zw), (zx), (zy), (zz), (zza), (zzb), (zzc), (zzd), (zze), (zzf), (zzg), (zzh), (zzi), (zzk), (zzl), (zzm), (zzn), (zzo), (zzp), (zzq), (zzr), (zzs), (zzt), (zzu), (zzv), (zzw), (zzx), (zzy), (zzz), (zzza), (zzzb), (zzzc), (zzzd), (zzze), (zzzf), (zzzg), (zzzh), (zzzi), (zzzj), (zzzk), (zzzl), (zzzm), (zzzn), (zzzo), (zzzp),(zzzq), (zzzr), (zzzs), (zzzt), (zzzu), (zzzv) and (zzzw)] എന്നീ ഉപഖണ്ഡങ്ങളിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന നികുതി ചുമത്താവുന്ന സേവനങ്ങളുടെ മൂല്യത്തിന്റെ പന്ത്രണ്ട് ശതമാനം നിരക്കിൽ ഒരു നികുതി (ഇനിമുതൽ സേവനനികുതി എന്ന് പരാമർശിക്കപ്പെടും) ഈടാക്കുകയും നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ അത് ശേഖരിക്കുകയും വേണം.

XXX

വകുപ്പ് 65 (105) "**നികുതി അടയ്ക്കേണ്ട സേവനം**" എന്നാൽ ഇനി പറയുന്ന വ്യക്തികൾക്ക് നൽകിയതോ നൽകേണ്ടതോ ആയ ഒരു സേവനം എന്നാണ് അർഥം.

(a) xxx

(zzb) വാണിജ്യ സഹായ സേവനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഏതെങ്കിലും

വ്യക്തി ഒരു ഉപഭോക്താവിന് നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ.

6.6 1994-ലെ ധനകാര്യനിയമത്തിലെ 65(50)-ാം വകുപ്പ് 1930-ലെ ചരക്കു വിൽപ്പനനിയമത്തിലെ 2-ാം വകുപ്പിലെ (7)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞ അതേ അർത്ഥം ചരക്കുകൾക്കുണ്ടാകണമെന്ന് നിർവ്വചിക്കുന്നു. 1930 ലെ ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമത്തിന്റെ രണ്ടാം വകുപ്പിലെ ഏഴാം ഖണ്ഡം ഇപ്രകാരമാണ്:

> "**2. നിർവചനങ്ങൾ.**-ഈ നിയമത്തിൽ, വിഷയത്തിലോ സന്ദർഭത്തിലോ പ്രതികൂലമായ എന്തെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിൽ,-
>
> xxx
>
> (7) "**ചരക്ക്**" എന്നാൽ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശവാദങ്ങളും പണവും ഒഴികെയുള്ള എല്ലാത്തരം ജംഗമ സ്വത്തുക്കളും അർത്ഥമാക്കുന്നു; കൂടാതെ സ്റ്റോക്കും ഓഹരികളും, വളരുന്ന വിളകൾ, പുല്ല്, വിൽപ്പനയ്ക്ക് മുമ്പോ വിൽപ്പന കരാർ പ്രകാരമോ മുറിച്ചുമാറ്റാൻ സമ്മതിച്ച ഭൂമിയിൽ ഘടിപ്പിച്ചതോ ഭൂമിയുടെ ഭാഗമോ ആയ വസ്തുക്കളും ഉൾപ്പെടുന്നു; (കോടതി അടിവരയിട്ടു)

6.7. സൺറൈസ് അസോസിയേറ്റ്സിന്റെ കേസിൽ, ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് ജസ്റ്റിസ് റുമ പാൽ വഴി സംസാരിച്ചുകൊണ്ട്, ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളെ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളായി കണക്കാക്കാമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായത്തിൻറെ പ്രസക്തമായ ഖണ്ഡികകൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്ഃ

> "40. വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന ഒരു അവകാശത്തിൽ ഇൻഷുറൻസ് പണം വീണ്ടെടുക്കാനുള്ള അവകാശമോ അല്ലെങ്കിൽ പിരിച്ചുവിട്ട പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ അക്കൌണ്ടിന് വേണ്ടി വ്യവഹാരം നൽകാനുള്ള പങ്കാളിയുടെ അവകാശമോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ബാധ്യതയുമായി ചേർക്കാത്ത ഒരു കരാറിന്റെ ആനുകൂല്യം ക്ലെയിം ചെയ്യാനുള്ള അവകാശമോ ഉൾപ്പെടും (യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ v. ശ്രീ ശാരദാ മിൽസ് ലിമിറ്റഡ് കാണുക. [(1972) 2 SCC 877], SCC പേജ് 880) വാടക കുടിശ്ശികയുള്ള അവകാശവാദവും വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശവാദമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു (ബീഹാർ സംസ്ഥാനം v. മഹാരാജാധിരാജ സർ കാമേശ്വർ സിംഗ് [(1952) 1 SCC

528:52 SCR 889: AIR 1952 SC 252], SCR പേജ് 910). പ്രൊവിഡന്റ് ഫണ്ട് അക്കൌണ്ടിലെ വായ്പയ്ക്കുള്ള അവകാശവും വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന ക്ലെയിമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു (ഔദ്യോഗിക ട്രസ്റ്റി v. എൽ. ചിപ്പെൻഡാലെ [AIR 1944 Cal 335: ILR (1943) 2 Cal 325]; ഭൂപതി മോഹൻ ദാസ് v. ഫണീന്ദ്ര ചന്ദ്ര ചക്രവർത്തി [AIR 1935 Cal 756:40 CWN 102]) ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഒരു ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റ് വിൽക്കുന്നതും വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന ഒരു അവകാശത്തിന്റെ കൈമാറ്റത്തിന് തുല്യമാണ്.

41. ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റിന് ഒരു വിലയുമില്ല. അതൊരു കടലാസ് കഷണം മാത്രമാണ്. ഒരു ഭാഗ്യാവസരം കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിന് നൽകുന്ന പ്രതിഫലത്തേക്കാൾ വലിയ മൂല്യമുള്ള സമ്മാനം നേടാനുള്ള അവസരത്തെയോ സോപാധിക ലാഭത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള അവകാശത്തെയോ അത് പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു എന്ന വസ്തുതയിലാണ് അതിന്റെ മൂല്യം. അത് പ്രസ്തുത അവകാശത്തിന്റെ അടയാളമോ തെളിവോ അല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. എച്ച്. അൻരാജ് [(1986) 1 SCC 414 : 1986 SCC (ടാക്സ്) 190] , കേസിൽ കോടതി, നമ്മൾ കണ്ടതുപോലെ, ഒരു ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റ് ചില അവകാശങ്ങളുടെ കൈമാറ്റത്തിന് തെളിവ് നൽകുന്ന പേപ്പറിന്റെയോ മെമ്മോറാണ്ടത്തിന്റെയോ സ്ലിപ്പാണെന്ന് വിധിക്കുകയുണ്ടായി. ഞങ്ങൾ അതിനോട് യോജിക്കുന്നു.

42.വെബ്സ്റ്ററിൻറെ വാക്കുകളും ശൈലികളും,സ്ഥിര പംക്തി, വാല്യം. 25-എ സപ്ലിമെന്റ് ഒരു "ടിക്കറ്റ്" നെ നിർവചിക്കുന്നത് "ഒരു അച്ചടിച്ച കാർഡ് അല്ലെങ്കിൽ ഒരു വ്യക്തിക്ക് ഒരു തിയേറ്ററിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനോ ട്രെയിനിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്നതിനോ ഏതെങ്കിലും ഒരു അവകാശവാദത്തിനോ വാങ്ങലിനോ മുതലായവയ്ക്ക് ഒരു പ്രത്യേക അവകാശം നൽകുന്ന ഒരു കടലാസ് കഷണം" എന്നാണ്. ശേഷ അയ്യർ v. കൃഷ്ണ അയ്യർ [AIR 1936 Mad 225: ILR 59 Mad 562 (FB)] കേസിൽ മദ്രാസ് ഹൈക്കോടതി ഇങ്ങനെ വിധിച്ചു: (AIR p. 227)

> "തീർച്ചയായും ടിക്കറ്റുകൾ വാങ്ങിയ ഭാഗ്യാവസരത്തിന്റെ ടോക്കണുകൾ മാത്രമാണ്, ഈ അവസരം വാങ്ങുന്നതാണ് ഒരു ഭാഗ്യക്കുറിയുടെ സാരാംശം".

43. ടിക്കറ്റ് വിൽപ്പനയിൽ ചരക്കുകളുടെ വിൽപ്പന ഉൾപ്പെടണമെന്നില്ല.

ഉദാഹരണത്തിന്, ഒരു റെയിൽവേ ടിക്കറ്റ് വാങ്ങുന്നത് ഒരു വ്യക്തിക്ക് റെയിൽവേയിൽ യാത്ര ചെയ്യാനുള്ള അവകാശം നൽകുന്നു. ഇത് ഒരു യാത്രാ കരാറല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. യഥാർത്ഥ ടിക്കറ്റ് യാത്ര ചെയ്യാനുള്ള അവകാശത്തിന്റെ തെളിവ് മാത്രമാണ്. കരാർ ഒരു വസ്തുവല്ല, മറിച്ച് പ്രതിഫലത്തിലൂടെ പിന്തുണയ്ക്കുന്ന ഒരു വാഗ്ദാനം മാത്രമാണ്, അത് ലംഘിച്ചാൽ പ്രത്യേക നിവൃത്തിക്കോ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനോ അവകാശവാദം ഉന്നയിക്കാം (സെയ്ദ് v. ബട്ട് [(1920) 3 കെബി 497:1920 All ER Rep 232]) റെയിൽവേ ടിക്കറ്റുകൾ പോലെ, ഒരു സിനിമ കാണാനുള്ള ടിക്കറ്റോ പണമിടപാടുകാരന്റെ ടിക്കറ്റോ ടിക്കറ്റ് വിൽക്കുന്നവരും വാങ്ങുന്നവരും തമ്മിലുള്ള മെമ്മോറാണ്ടങ്ങളോ കരാറുകളോ ആണ്. അത്തരം ടിക്കറ്റുകളിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന നിബന്ധനകൾ വാങ്ങുന്നയാളെ ബാധ്യസ്ഥനാക്കുന്നുണ്ടോ എന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള കേസുകൾ തിട്ടപ്പെടുത്താനാകാത്തത്ര ഉണ്ട്. സാധാരണയായി ടിക്കറ്റ് വാങ്ങുന്നയാളും അതിന്റെ വിൽപ്പനക്കാരനും തമ്മിലുള്ള കരാറിന്റെ തെളിവും ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ അതിന്റെ തന്നെ തെളിവും ആണ് ടിക്കറ്റുകൾ എന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധിച്ചാൽ മതിയാകും. അതിനാൽ ഒരു ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റിനെ ചരക്കുകൾ ആയി കണക്കാക്കാം എങ്കിൽ തന്നെ അത് ഒരു അവകാശത്തിന്റെ കൈമാറ്റത്തിന് തെളിവ് നൽകുന്നതിനാൽ മാത്രമാണ്.

44. ടിക്കറ്റ് പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന ഈ അവകാശം എന്താണ് എന്നതാണ് ചോദ്യം. ഒരു ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റ് വാങ്ങുമ്പോൾ, വാങ്ങുന്നയാളുടെ കൈവശമില്ലാത്ത സോപാധിക അവകാശത്തിന് വാങ്ങുന്നയാൾക്ക് അവകാശവാദം ഉണ്ടാകുമെന്നതിൽ സംശയമില്ല. ഈ അവകാശം വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശത്തിന്റെ നിർവചനത്തിന് വിധേയമായിരിക്കും, അതിനാൽ ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമത്തിനും വിൽപ്പന നികുതി ചട്ടങ്ങൾക്കും കീഴിലുള്ള "ചരക്കുകളുടെ" നിർവചനത്തിൽ നിന്ന് ഇത് ഒഴിവാക്കപ്പെടും. ഒരു ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റിന്റെ വിൽപ്പനയിൽ അവസരത്തെ ആശ്രയിച്ച് ഒരു സമ്മാനം ക്ലെയിം ചെയ്യാനുള്ള അവകാശത്തിന്റെ കൈമാറ്റം ഉൾപ്പെടുന്നുവെന്ന് കോടതി പറഞ്ഞപ്പോൾ എച്ച്. അൻരാജ് [(1986) 1 സ്സ്ക് 414:1986 SCC (ടാക്സ്) 190] ലും ഇത് അംഗീകരിക്കപ്പെടുകയായിരുന്നു. അത് വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന ഒരു അവകാശത്തിന്റെ കൈമാറ്റമായിരുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും ബി. ആർ. എന്റർപ്രൈസസ് v. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് യു.പി. [(1999) 9 എസ്. സി. സി 700] എച്ച്. അൻരാജ് [(1986) 1 എസ്. സി. സി 414:1986 എസ്. സി. സി (ടാക്സ്) 190]

വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് കോടതി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: (എസ്. സി. സി പേജ് 746, ഖണ്ഡിക 52)

> "52. അതിനാൽ, ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളുടെ വിൽപ്പനയിൽ ഞങ്ങൾ മൂന്ന് ഘടകങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നു, അതായത്, (i) സമ്മാനം, (ii) ഭാഗ്യാവസരം, (iii) പ്രതിഫലം. അതിനാൽ, ഒരാൾ ഒരു ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റ് വാങ്ങുമ്പോൾ, അയാൾ ഒരു സമ്മാനത്തിനായി വാങ്ങുന്നു, അത് യാദൃശ്ചികമാണ്, പ്രതിഫലം ടിക്കറ്റിന്റെ വിലയാണ് ".
>
> XXX
>
> 51. അതിനാൽ എച്ച്. അൻരാജ് [(1986) 1 SCC 414:1986 SCC (ടാക്സ്) 190] ലെ തീരുമാനം ഒരു ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റിന്റെ വിൽപ്പനയിൽ ചരക്കുകളുടെ വിൽപ്പന ഉൾപ്പെടുന്നുവെന്ന് തെറ്റായി വിധിച്ചതായി ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ വിൽപ്പന നികുതി നിയമങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തിൽ അവ ചരക്കുകളുടെ വിൽപ്പന ആയിരുന്നില്ല , കൂടി വന്നാൽ അവ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശത്തിന്റെ കൈമാറ്റം മാത്രമാണ്. പിൻകാല പ്രാബല്യത്തോടെയാണെങ്കിലും ഈ വിധിന്യായ തീയതി മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്ന തരത്തിൽ പ്രസ്തുത വിധി ന്യായം ഇതിനെതിരായി വിധിച്ചിരിക്കുന്ന ഇടത്തോളം തിരുത്തുന്നു".

6.8 1994ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65-ാം വകുപ്പിലെ (19)-ാം വകുപ്പ് വായിക്കുകയും അത് വിശകലനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, ഒരു വാണിജ്യ സഹായ സേവനത്തിന്മേലുള്ള നികുതി (i) ഉപഭോക്താവിനാൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുകയോ നൽകപ്പെടുകയോ ചെയ്യുന്ന ചരക്കുകളുടെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം അല്ലെങ്കിൽ വിൽപ്പനയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഏത് സേവനവുമായും (ii) ക്ലയന്റ് നൽകുന്ന സേവനത്തിന്റെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണെന്ന് വ്യക്തമാണ്.

6.9 ചരക്കുകളുടെ നിർവചനം 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം (50) ലും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്, ഇത് 1930 ലെ ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 2 ലെ ഖണ്ഡം (7) നെ പരാമർശിക്കുന്നു. ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമത്തിന് കീഴിലുള്ള "ചരക്ക്" എന്ന പ്രയോഗം വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളെയും പണത്തെയും വ്യക്തമായി ഒഴിവാക്കുന്നു. ഭാഗ്യക്കുറി

ടിക്കറ്റുകൾ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളാണെന്ന് സൺറൈസ് അസോസിയേറ്റ്സിൽ ഈ കോടതി വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ, 1930 ലെ ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 2 ലെ ഖണ്ഡം (7) പ്രകാരം ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ 'ചരക്ക്' എന്ന പ്രയോഗത്തിന്റെ അർത്ഥത്തിൽ വരാത്തതിനാൽ, അവ 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം (50) ന്റെ പരിധിയിലും വ്യാപ്തിയിലും വരില്ല. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ, അവ 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം (19) (i) ന്റെ പരിധിയിലും വ്യാപ്തിയിലും അത് വരില്ല. ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളായതിനാൽ 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം (19) ലെ ഉപഖണ്ഡം (i) ന്റെ അർത്ഥത്തിൽ ചരക്കുകളല്ലാത്തതിനാൽ ഈ വ്യവസ്ഥയുടെ പരിധിയിൽ നിന്ന് വ്യക്തമായി ഒഴിവാക്കപ്പെടും. ഈ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളായ ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളുടെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം അല്ലെങ്കിൽ വിൽപ്പനയ്ക്കുള്ള സേവന നികുതി മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപവകുപ്പിന് കീഴിൽ ഈടാക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല.

6.10 ധനകാര്യനിയമം 1994-ലെ 65-ാം വകുപ്പിലെ 19 (ii)-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളുടെ പ്രചാരത്തിന്റെയോ വിപണനത്തിന്റെയോ വിൽപ്പനയുടെയോ മേൽ സേവനനികുതി ചുമത്താനാകുമോ എന്ന സംശയം നീക്കുവാൻ 16.05.2008 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്ന രീതിയിൽ ഒരു വിശദീകരണം ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഈ വിശദീകരണവും മുകളിൽ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വിശദീകരണം സംശയങ്ങൾ നീക്കുന്നതിനുള്ളതാണെങ്കിലും, നിയമത്തിലെ 65- ാം വകുപ്പിലെ (19)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ (i)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ ഒഴിവാക്കിയിട്ടുള്ളതിനെ, അതായത് ഭാഗ്യക്കുറികളെ അവ മുകളിൽ വിശകലനം ചെയ്തതുപോലെ ചരക്കുകളല്ലാതെ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശമാണെന്ന്നിരിക്കെ, അവയെ വിശദീകരണത്തിൽ വെറുതെ ഭാഗ്യക്കുറി എന്ന് മാത്രം പരാമർശിക്കുന്നു എന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. അതിനാൽ, ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റ് ഒരു ചരക്ക് അല്ലാതെ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശമായതിനാൽ, അവ 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം 19 ലെ ഉപ-ഖണ്ഡം (i) ന്റെ പരിധിക്ക് പുറത്തായിരിക്കുമ്പോൾ, ഭാഗ്യക്കുറി, ലോട്ടോ, ബിങ്കോ എന്നിവയുൾപ്പെടെ ഓൺലൈനിൽ നടത്തിയാലും ഇല്ലെങ്കിലും ക്ലയന്റ് സംഘടിപ്പിച്ചതോ നടത്തിയതോ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചതോ ആയ ഗെയിമുകളുടെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നൽകുന്ന ഏതെങ്കിലും സേവനം ഉൾപ്പെടെ "ക്ലയന്റ് നൽകുന്ന സേവനത്തിന്റെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സേവനം" എന്ന നിലയിൽ

1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം 19 ലെ ഉപ-ഖണ്ഡം (ii) ലെ വിശദീകരണത്തിൽ അവയെ വെറുതെ ഭാഗ്യക്കുറി എന്ന് മാത്രമായി ഉൾപ്പെടുത്താൻ കഴിയില്ല.

ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളെ ചരക്കുകൾ അല്ലാതെ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശമായി വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടുന്നു എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപ-ഖണ്ഡം (i) ൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം 19 ലെ ഉപ-ഖണ്ഡം (ii) ന് കീഴിൽ വരുന്ന ഒരു സേവനമാണെന്ന് കണക്കാക്കി പ്രസ്തുത ഉപഖണ്ഡത്തിൽ ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ വിൽക്കുന്ന പ്രവർത്തനം കൊണ്ടുവരാൻ വിശദീകരണം ശ്രമിച്ചു. അപ്പീൽവാദി(കൾ)-നികുതിദായകൻ(ർ) ഇവിടെ നടത്തിയ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിലുള്ള വിശദീകരണത്തിന്റെ ഒരു ലളിതമായ വായനയിൽ തന്നെ, അതാത് സംഗതി പോലെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രൊമോട്ടർമാരിൽ നിന്നോ ഭാഗ്യക്കുറി ഡയറക്ടറേറ്റിൽ നിന്നോ ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ നേരിട്ട് വാങ്ങുന്നത് ക്ലയന്റ് അതായത് ഭാഗ്യക്കുറി നടത്തുന്ന സംസ്ഥാനം നൽകുന്ന സേവനത്തിന്റെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു സേവനമല്ലെന്ന് വ്യക്തമാകും. വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളുടെ മേഖലയിൽ ഒരു സംസ്ഥാനമോ മറ്റേതെങ്കിലും സ്ഥാപനമോ നടത്തുന്ന വരുമാനദായകമായ ഒരു പ്രവർത്തനമാണ് ഭാഗ്യക്കുറി വ്യവസായം. ഭാഗ്യക്കുറി വ്യവസായം കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ക്ലയന്റ് അഥവാ സംസ്ഥാനം ഒരു സേവന പ്രവർത്തനത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നില്ല. 1994ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65-ാം വകുപ്പിലെ 19-ാം വകുപ്പിലെ (ii)-ാം ഉപവകുപ്പിനുള്ള വിശദീകരണത്തെ ഉപഖണ്ഡം (i) ൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ ആദ്യം ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നതും എന്നാൽ 1930ലെ ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമത്തിലെ 2 (7)-ാം വകുപ്പിനൊപ്പം അതേ നിയമത്തിൻ കീഴിലുള്ള ചരക്കുകളുടെ നിർവചനം വായിക്കുമ്പോൾ ഉൾപ്പെടുത്താൻ കഴിയാത്തതുമായ ഒരു പ്രവർത്തനം അനുമാനിച്ചുകൊണ്ട് (ii)-ാം ഉപവകുപ്പിൻ കീഴിൽ കൊണ്ടുവരാൻ കഴിയില്ല. ഒരു വിശദീകരണം ഉൾപ്പെടുത്തിയത് കൊണ്ട് മാത്രം പ്രധാന വ്യവസ്ഥയുടെ പരിധിയിൽ വരാത്ത ഒരു പ്രവർത്തനത്തെ നികുതി അടയ്ക്കാവുന്ന സേവനമാക്കി മാറ്റാൻ കഴിയില്ല (പ്രത്യക്ഷമായി കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്ന നിയമനിർമ്മാണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപവകുപ്പിൽ അത് ചേർത്ത് വായിക്കേണ്ടതുണ്ട്) കാരണം, ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളുടെ വിൽപ്പന ഒരു ക്ലയന്റ്, അതായത് ഈ കേസിൽ സംസ്ഥാനം നൽകുന്ന സേവനത്തിന്റെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു സേവനമല്ല. ഭാഗ്യത്തിന്റെ കളിയായ ഒരു ഭാഗ്യക്കുറി നടത്തുന്നത് ഒരു പ്രത്യേകാവകാശവും സംസ്ഥാനം നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനവുമാണ്, അല്ലാതെ സംസ്ഥാനം നൽകുന്ന സേവനമല്ല. ഈ പ്രവർത്തനത്തിന് ലാഭലക്ഷ്യമുണ്ടാവുകയും സംസ്ഥാന ഖജനാവിന്

അധിക വരുമാനം നേടുകയെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാവുകയും ചെയ്യും. നികുതിദായകർ പോലുള്ള വ്യക്തികൾക്ക് ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ നേരിട്ട് വിൽക്കുന്നതിലൂടെയാണ് പ്രവർത്തനം നടത്തുന്നത്, ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ വിൽക്കുകയും തുക ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ, വിൽക്കുന്ന ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളുടെ കാര്യത്തിൽ മൂല്യനിർണ്ണയക്കാരും സംസ്ഥാനവും തമ്മിൽ യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ ഡിവിഷണൽ/റീജിയണൽ സ്റ്റോക്കിസ്റ്റുകൾക്ക് അവരുടെ വാണിജ്യ പ്രവർത്തനമായി ലാഭത്തിനായി വിൽക്കേണ്ടത് ഇവിടെയുള്ള നികുതിദായകരുടെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. ഈ പ്രവർത്തനം 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം 19 ലെ ഉപ ഖണ്ഡം (ii) ന്റെ അർത്ഥത്തിൽ നികുതിദായകർ സംസ്ഥാനത്തിന് നൽകുന്ന ഒരു പ്രചാരമോ വിപണനമോ സേവനമോ അല്ല. സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഒരു സേവനവും നൽകുന്നില്ല, മറിച്ച് അധിക വരുമാനം നേടുന്നതിനായി ഭാഗ്യക്കുറി നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുക മാത്രമാണ്. മാത്രമല്ല, സംസ്ഥാന വകുപ്പിന്റെ ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് ലോട്ടറീസ് ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ വിറ്റുകഴിഞ്ഞാൽ, ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളുടെ ഉടമസ്ഥത അപ്പീൽവാദിക്ക് കൈമാറുന്നു, അവർ ഈ ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളുടെ ഉടമകളെന്ന നിലയിൽ അവ സ്റ്റോക്കിസ്റ്റുകൾക്കും മറ്റുള്ളവർക്കും വിൽക്കുന്നു. അതിനാൽ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ബിസിനസിനെ അതിന്റെ ഏജന്റായി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ, ഒരു വാണിജ്യ സഹായ സേവനം നൽകുന്ന ഒരു ബന്ധത്തിൽ സാധാരണയായി സംഭവിക്കുന്ന 'പ്രിൻസിപ്പൽ –ഏജന്റ്' ബന്ധം ഇല്ല. സംസ്ഥാനവും അപ്പീലുകാരും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം പ്രിൻസിപ്പലും പ്രിൻസിപ്പലും തമ്മിലുള്ളതാണ്. അതിനാൽ, സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി ഒരു സേവനത്തിന്റെ പ്രചാരമോ വിപണനമോ ഇല്ല. ഭാഗ്യക്കുറി നടത്തുന്ന സംസ്ഥാനവും 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിന്റെ അർത്ഥത്തിൽ ഒരു സേവനം നൽകുന്നില്ല.

അതിനാൽ, സംശയങ്ങൾ നീക്കംചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ച വിശദീകരണം വാസ്തവത്തിൽ വാണിജ്യ സഹായ സേവനത്തെ നിർവചിക്കുന്ന പ്രധാന വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിരുദ്ധവും 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം (50) കണക്കിലെടുത്ത് സൺറൈസ് അസോസിയേറ്റ്സിൽ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിന് വിരുദ്ധവുമാണ് എന്നതിനാൽ വിശദീകരണത്തിന് വ്യവസ്ഥയുടെ പ്രധാന പാഠത്തെ മറികടക്കാൻ കഴിയില്ല.

ഈ വിശദീകരണം 01.07.2010 മുതൽ ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടു എന്നതിൽ സംശയമില്ല. എന്നിരുന്നാലും, ഈ കേസുകൾ 01.07.2010 ന് മുമ്പുള്ള കാലയളവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. അതിനാൽ, 65 –ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം (19) ലെ ഉപ ഖണ്ഡം (i)

പ്രകാരമോ അല്ലെങ്കിൽ 1994 ലെ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 65 -ാം വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം 19 ലെ ഉപ ഖണ്ഡം (ii) ന്റെ വിശദീകരണത്തിന് കീഴിലോ, 16.05.2008 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം, അത് ഒഴിവാക്കുന്നതുവരെ, അത് ഒരു 'വാണിജ്യ സഹായ സേവനം' ആണെന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ക്ലയന്റ് നൽകുന്ന ചരക്കുകളുടെയോ സേവനങ്ങളുടെയോ വിൽപ്പനയുടെ പ്രചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിപണനം എന്നിവയുടെ മേൽ സേവന നികുതി ചുമത്താൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല.

7. "ഭാഗ്യക്കുറി" എന്ന പ്രയോഗത്തെ വ്യാഖ്യാനിക്കുമ്പോൾ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം (50) ലെ 'ചരക്ക്' എന്ന വാക്കിന്റെ നിർവചനം ഹൈക്കോടതികളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടില്ല. ഇതിനകം സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, 1930 ലെ ചരക്ക് വിൽപ്പന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 2 ലെ ഖണ്ഡം (7) ലെ 'ചരക്കുകളുടെ' നിർവചനം, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 65 ലെ ഖണ്ഡം (50) ൽ വ്യക്തമായി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്, ഇത് വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളെ വ്യക്തമായി ഒഴിവാക്കുന്നു. ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ വ്യവഹാരപ്പെടാവുന്ന അവകാശങ്ങളാണെന്ന് സൺറൈസ് അസോസിയേറ്റ്സിലെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിലൂടെ ഈ കോടതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകൾ വിൽക്കുന്നത് സ്വയം ഒരു പ്രത്യേകാവകാശമുള്ള പ്രവർത്തനമാണെന്നും നികുതിദായകർ പ്രചാരമോ വിപണന സേവനമോ നൽകുന്ന ഒരു സേവനം അല്ലെന്നുള്ള വസ്തുതയും ഹൈക്കോടതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടില്ല.

8. മേൽപ്പറഞ്ഞ ചർച്ച കണക്കിലെടുത്ത്, അപ്പീൽവാദി-നികുതിദായകർ സമർപ്പിച്ച അപ്പീലുകൾ അനുവദിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണ്, സിക്കിമിലെയും കേരളത്തിലെയും ഹൈക്കോടതികളുടെ അപവദിത വിധി ന്യായങ്ങൾ റദ്ദാക്കിക്കൊണ്ട് അവ അനുവദിക്കുന്നു.

9. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 265 ന്റെ ശാസന കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് എല്ലാ അനന്തരഫലങ്ങളോടെയും അപ്പീൽവാദികളുടെ അപ്പീൽ അനുവദിക്കുന്നു.

10. അടച്ച തുകകൾ തിരികെ ആവശ്യപ്പെട്ട് എന്തെങ്കിലും പ്രാതിനിധ്യം നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അത് എതിർകക്ഷിയുടെ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾ വേഗത്തിൽ പരിഗണിക്കണമെന്ന് പ്രത്യേകിച്ച് പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ഈ വിഷയത്തിലെ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുത്ത് ചെലവുകൾ സംബന്ധിച്ച് പ്രത്യേക ഉത്തരവുകൾ ഒന്നും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നില്ല.

കേസിന്റെ ഫലം: അപ്പീൽവാദി-നികുതിദായകരുടെ അപ്പീലുകൾ അനുവദിക്കുന്നു.

തലക്കുറിപ്പുകൾ തയാറാക്കിയത് അങ്കിത് ഗ്യാൻ.